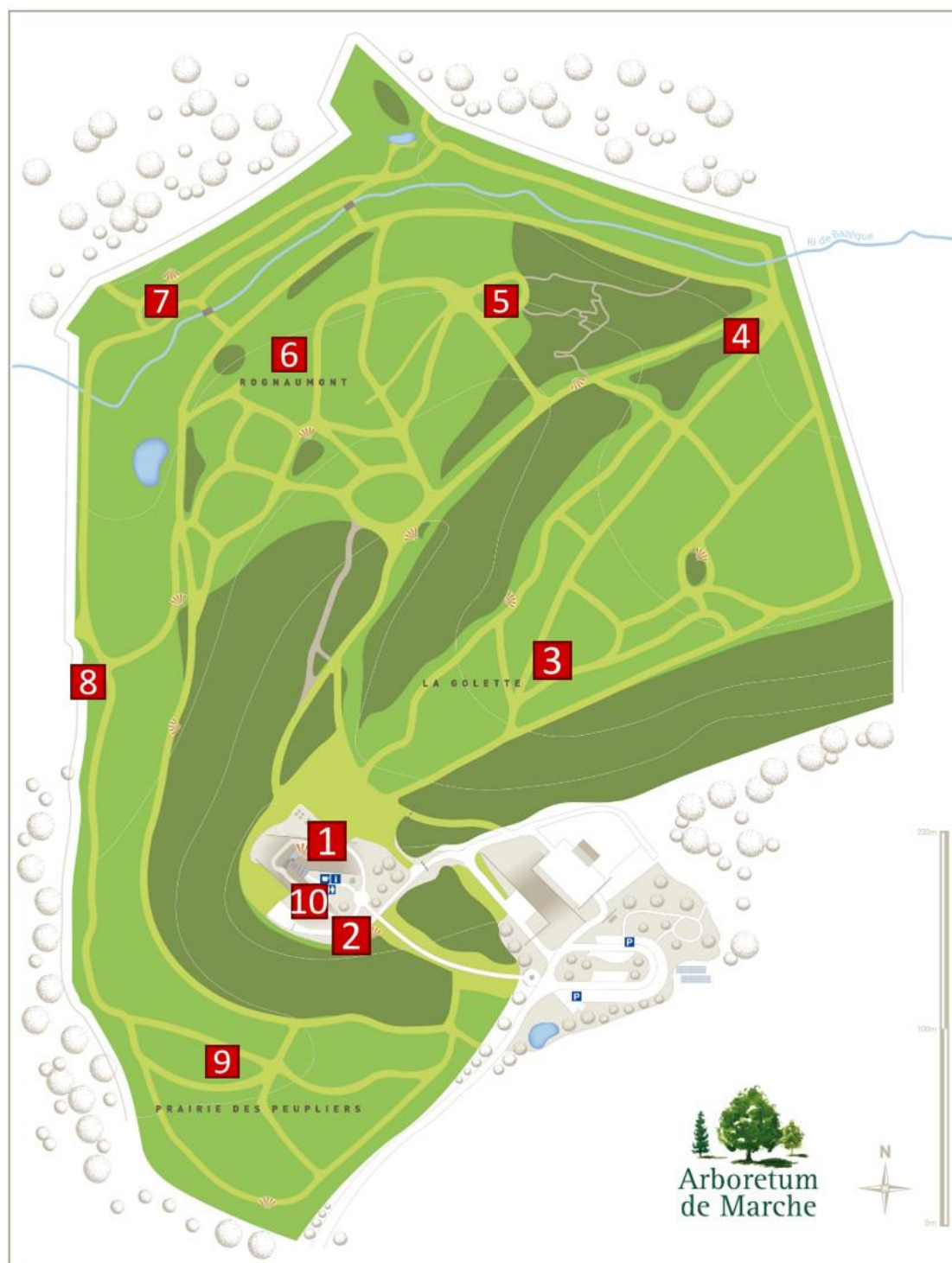

Beste bezoeker,

Klimaatverandering is ook zichtbaar in onze collectie. Planten komen vroeger in bloei dan we gewend zijn. Dat brengt veranderingen met zich mee, zowel in het park als in onze gewoonten. Wij moeten ons aanpassen, en de toekomst zal uitwijzen of de planten daartoe eveneens in staat zullen zijn. Laten we echter ook genieten van de positieve kanten: de planten lijken zich momenteel uitstekend te ontwikkelen en wij profiteren mee van een overvloedige bloei.

Haal het meeste uit je wandeling door de 10 bezienswaardigheden te bezoeken. Op onderstaande kaart vind je hun locatie en een woordje uitleg vind je op de achterzijde. Om de geselecteerde planten en plaatsen gemakkelijk terug te vinden op het terrein kregen ze rode nummerbordjes van 1 tot 10. Veel ontdekkingsplezier! Indien nodig zijn we bereikbaar via **+32 490 46 05 09**.

1: Uitkijkpunt vanop het dak: Vanaf dit uitkijkpunt kan je het panorama van de Famenne bewonderen. Je staat hier op de top van een lang kalksteenmassief (de zogenaamde Calestienne) dat uitkijkt over een depressie die is uitgesleten in de schistlagen van de Famenne. Deze rotsen werden in de loop der tijd (gedurende 350 miljoen jaar) uitgesleten en vervolgens weggespoeld, waardoor de typische valleien van de Famenne ontstonden.

2: *Phlomis russeliana*: Brandkruid is een vaste plant met een rechtopstaande, behaarde stengel die tot 1m hoog kan worden. Aan de bovenkant verschijnen lichtgele bloemen, gerangschikt in schijnkransen rond de stengel. Maar deze plant heeft nog meer troeven: na de bloei blijft de cluster van zaaddozen nog maandenlang decoratief. Ook vóór de bloei is Brandkruid aantrekkelijk: de ovale grijsgroene, licht glanzende en behaarde bladeren zijn hartvormig aan de basis en staan in rozetten. De plant behoudt zijn bladeren bovendien vrij lang, wat hem tot een uitstekende bodembedekker maakt.

3: *Tilia mongolica*: Deze kleine Linde is te herkennen aan zijn opvallend gelobde bladeren. Hij werd in Europa geïntroduceerd door de Estse sinoloog en botanicus Emil Bretschneider, die van 1866 tot 1883 in Peking woonde. In 1880 stuurde hij zaden naar de Jardin des Plantes in Parijs. Deze kleine boom, die bloeit in juni en geel verkleurt in de herfst, is zeer goed bestand tegen hitte en vorst en groeit gemakkelijk. Hopelijk zien we er in de toekomst meer van in onze tuinen. De frisheid van de ontluikende bladeren is in dit seizoen extra aantrekkelijk.

4: *Loncomelos pyrenaicum*: Bosvogelmelk is een inheemse plant die vrijwel uitsluitend voorkomt in deze streek (Marche-en-Famenne, Han-sur-Lesse en Grupont). Hij groeit vooral op kalkrijke bodems en wordt vaak aangetroffen in het gezelschap van Essen en Haagbeuken, boomsoorten die kenmerkend zijn voor de bossen van de Famenne.

5: *Crataegus kansuensis*: Meidoorns, waarvan de twee belangrijkste inheemse soorten (*Crataegus monogyna* en *C. laevigata*) reeds spontaan aanwezig zijn in het Arboretum, zullen geleidelijk aan vaker voorkomen in de collectie. We hebben ze voornamelijk in dit gedeelte van het Arboretum aangeplant, gegroepeerd per werelddeel van herkomst. Je bevindt je nu in één van de perken die Azië vertegenwoordigt met een Meidoorn afkomstig uit de Chinese berggebieden. Niet alleen de jonge, roodgekleurde scheuten trekken de aandacht, maar ook de donkerroze getinte kelkbladen rond de vruchten nodigen uit om deze bijzondere plant van dichtbij te bekijken.

6: Orchideeën: In het grootste deel van het gebied zijn de bloemen die je tegenkomt spontaan aanwezig, als gevolg van ons gericht beheer. In de loop der jaren tellen we steeds meer plantensoorten, waarvan sommige vrij zeldzaam zijn (zie ook punt 4). Ook enkele Orchideeën, ongeveer een derde van de soorten die lokaal voorkomen, groeien in onze leefgebieden. De grote witte bloemen die je hier kunt zien zijn Nachtorchissen: *Platanthera chlorantha*. Maar als je goed kijkt (en daarbij op het pad blijft om deze rijkdom te beschermen!), kun je ook andere soorten ontdekken, zoals de Bijenorchie *Ophrys apifera* of de Bosorchis *Dactylorhiza fuchsii*. Misschien heb je er al enkele gezien aan het begin van je bezoek, of zal je ze nog tegenkomen. Sommige soorten zijn al uitgebloeid, andere moeten nog in bloei komen. De natuur is voortdurend in beweging.

7: *Betula utilis* 'Rein's Choice': Een Berk met een veelbelovende schors. Berken hebben een zeer dunne schors die in dunne stroken afschilfert. Dat zorgt voor een decoratief effect in alle seizoenen. Afhankelijk van de soort kan die schors sterk variëren in kleur: van zuiver wit bij de ondersoort *jacquemontii* uit de westelijke Himalaya, tot koper- en chocoladetinten bij de ondersoort *utilis*. Qua sierwaarde behoren ze zonder twijfel tot de meest opmerkelijke binnen het hele geslacht. Hier zie je een jong exemplaar dat in 2021 aan de collectie werd toegevoegd. De eerste tekenen van de toekomstige schorskleur worden nu al zichtbaar. Deze cultivar zal in de toekomst waarschijnlijk een overwegend witte tot crèmekleurige schors krijgen.

8: *Kalopanax septemlobus*: De Stekelboom heeft zijn naam niet gestolen. Als je goed kijkt zie je venijnige stekels op zijn stam en takken. 'Kalos' betekent 'mooi', 'pan - akos' is 'genezend' en *septemlobus* 'met 7 lobben'. De grote, decoratieve handvormige bladeren hebben 5 tot 7 lobben. Hij bloeit in augustus-september met witte bloemen die in bolvormige lang gesteelde schermpjes bij mekaar staan. In Japan wordt het hout gebruikt voor traditionele sandalen.

9: *Parrotia persica* 'Bella': Zoals je al uit de naam kan afleiden ligt het natuurlijk areaal van Perzisch ijzerhout in Noord-Iran (vroeger Perzië) en Azerbeidzjan. Het hout is zwaar en zeer hard (vandaar 'ijzerhout'). Het blad ontluikt diep groen in het voorjaar, wordt daarna glanzend groen om in de herfst tenslotte prachtig paarsrood te kleuren. Hij lijkt voordeel te halen uit de klimaatopwarming en gedijt daardoor goed bij ons.

10: *Lonicera acuminata* aff.: Deze mooie halfwintergroene Kamperfoelie is afkomstig van zaden die in 2019 werden verzameld op een hoogte van 3000 meter in de Chinese provincie Yunnan. In een eerdere editie van de wandelfiche noteerden we dat we vol verwachting uitkeken naar de bloei, zodat we de soort konden identificeren. Dat is nu het geval: hij bloeit mooi in oranjetinten. We zouden hem dus binnenkort definitief moeten kunnen identificeren. Tot die tijd draagt hij nog de vermelding "aff." achter zijn naam, een afkorting van affinis, wat aangeeft dat de identificatie nog niet bevestigd werd.